

Enderrock | Jordi Novell i Sergi Núñez | Actualitzat el 28/07/2023 a les 14:00

Qui compon les noves cançons en català?

Coneixem com és la tasca de compondre per altres artistes | Ens fixem en Adrià Salas (La Pegatina), Dani Anglès, Víctor Arbelo, David Ros, Alícia Rey, Roger Argemí, Uri Plana, Nil Moliner i Àlex Pérez

Juan Miguel Morales

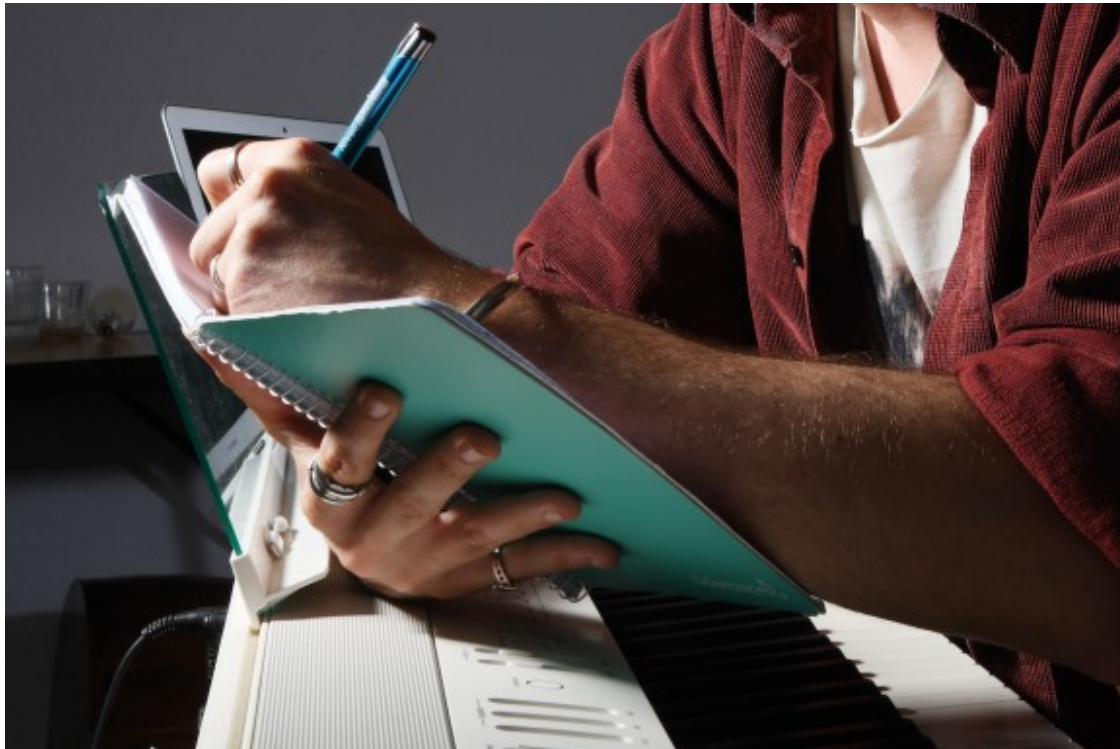
En l'àmbit del pop-rock, sovint es creu que qui interpreta una cançó també l'ha escrita. Però no necessàriament és sempre així. A l'escena anglosaxona és habitual veure una llarga llista de compositors als crèdits de les cançons. Al nostre país, malgrat que el fenomen sigui molt menys reconegut, també existeixen músics que componen peces per a altres artistes. A través de nou autors posem llum a una tasca a l'ombra que no fa més que créixer.

Qualsevol cantant necessita cançons. I això, que pot semblar una obvietat, no és tan senzill. Alguns dels pioners del pop en català, com les **Germanes Serrano** i **Josep Guardiola**, no van cantar mai material propi. El seu repertori es basava en grans èxits adaptats al català, bàsicament del cançonero italià. L'original "Música in sordina" va esdevenir "Cançó amb sordina", o el famós "Come prima" popularitzat per **Tony Dallara** es va adaptar com "La primera vegada". Va ser a partir de la publicació del manifest de Lluís Serrahima "Ens calen cançons d'ara", publicat a la revista *Germinàbit*, que es va anar generant certa consciència sobre la necessitat de crear un cançonero propi, adaptat a l'estètica musical del moment.

Això va provocar l'aparició dels cantautors de la Nova Cançó, però també que tota una sèrie d'escriptors i compositors comencessin a generar material per a intèrprets sense grans

coneixements de composició. Molts d'ells ho van fer adaptant al català èxits del pop-rock anglosaxó, empesos sobretot per la voluntat del responsable del segell Concèntric, Ermengol Passola. Hi va haver exemples tan destacats com **Els Dracs** ("The House of the Rising Sun" d'**Animals** enregistrada com "La casa del sol naixent"), **Francesc Heredero** ("Poupée de cire, poupée de son" de **Serge Gainsbourg** com "Nina de cera") o **The Bonds** (versionant els populars "Yesterday" de **The Beatles** com "Ahir" o "(I Can't Get No) Satisfaction" de **The Rolling Stones** com "Satisfacció").

D'altres van decidir construir un cançoner propi des de zero. Així, van néixer cançons escrites pel binomi format per **Lleó Borrell** i **Josep Maria Andreu** ("Se'n va anar", interpretada per **Salomé** i **Raimon** el 1963), **Antoni Ros Marbà** ("Mai no reposes", amb lletra de **Jaume Picas** i cantada per una joveíssima **Maria Cinta** el 1964) o el director musical de Concèntric, **Francesc Burrull**, que va escriure moltes músiques per a intèrprets i va tenir el suport de lletristes com **Ramon Folch** i **Camarasa**, **Josep Maria Espinàs** i **Jordi Sarsanedas**. Però l'èxit popular dels ?Jutges' **Joan Manuel Serrat**, **Maria del Mar Bonet** o **Lluís Llach** va provocar que discogràfiques catalanes com Edigsa i Concèntric dirigissin els esforços al món dels cantautors. Els vocalistes van esdevenir minoritaris i -en alguns casos- van acabar provant fortuna en el mercat de llengua castellana.

Compositors Foto: Juan Miguel Morales

La projecció d'una escena com la catalana requereix concentrar al màxim les fonts de generació d'ingressos per a un sol artista. Això explica perquè, de manera històrica, l'univers de la música en català ha estat format per un nodrit grup de cantautors -cantants que escriuen les seves cançons-, bandautors -que a més ho fan amb el suport d'un grup- i formacions corals que escriuen el seu propi material original. La feina dels intèrprets en llengua catalana, amb meritòries excepcions com la de **Núria Feliu**, ha passat molt sovint a un segon pla, de manera molt diferent del que ha

passat en el mercat espanyol, on intèrprets catalans com **Sergio Dalma**, **Nina**, **Moncho** o **Dyango** han gaudit d'un èxit notabilíssim, i han volgut fer també incursions puntuals presentant peces en català.

La proliferació els darrers anys de concursos televisius dedicats a la recerca de talent -i de manera molt particular el programa *Eufòria* de TV3- ha acabat situant en el mercat discogràfic tota una generació d'intèrprets amb poques nocions de composició. La indústria musical catalana s'ha adonat que calien veus actuals i escriptors de cançons. I és aquí on, igual que va passar fa més de sis dècades, ha ressorgit una escena de compositors, músics i productors que, a banda dels seus projectes personals, posa a disposició d'aquesta nova generació d'intèrprets la seva experiència i expertesa a l'hora de fer cançons.

Tot i ser un fet normalitzat en el panorama internacional, fins ara no havia estat especialment comú en la música en català. La tasca dels compositors és una feina a l'ombra, que no rep una contraprestació econòmica directa i que la majoria de vegades només es veu recompensada pels drets d'autor, sovint escassos i de liquidació tardana. No obstant això, el negoci de les editorials - empreses dedicades a la composició de cançons- és molt suculent. Especialment quan una d'aquestes cançons cau a les mans d'algun intèrpret popular que té la capacitat de difondre-la de manera massiva.

El *mainstream* deixa cada cop més arraconada la figura del compositor amb un bloc a la mà, esperant que la musa de la inspiració el visiti mentre prova acords amb el piano i improvisa un grapat de melodies. Aquests nous creadors treballen en un estudi de gravació on assagen textures, ritmes i sonoritats per a les cançons, i les defineixen més enllà de la seva estructura harmònica. Algunes vegades ho fan en solitari, i d'altres amb la participació dels mateixos cantants, que volen deixar-hi la seva empremta. A més, les editorials més potents agrupen els compositors en el que es denominen *songcamps*, per crear de manera col·lectiva amb altres músics i productors. D'aquestes trobades en surten composicions 'a la carta' que s'envien a diferents intèrprets perquè en puguin fer tria.

Al final del procés el que comparteixen els escriptors de cançons és la impossibilitat de poder viure només dels ingressos derivats de la composició. Tots ells ho entenen com un complement de la seva trajectòria artística o de la feina com a productors. Intèrprets com **Miki Núñez**, **Beth**, **Mariona Escoda**, **Samantha** o **Edu Esteve** han requerit els seus serveis en els darrers treballs. De la mateixa manera que els temes d'artistes com **Britney Spears** ("Oops!? I Did It Again"), **Katy Perry** ("Roar") o **The Weeknd** ("Blinding Lights") van ser escrits per **Max Martin**, o **Sia Furler** va compondre l'èxit de **Rihanna** "Diamonds". Ens calen veus d'ara i ens calen cançons d'ara.

Adrià Salas

Adrià Salas Foto: Juan Miguel Morales

El cantant, compositor i lletrista establert a Montcada i Reixac **Adrià Salas** (Barcelona, 1985) és conegut popularment com a vocalista de **La Pegatina**. Quan la seva banda va fitxar amb l'editorial nord-americana Warner Chappell Music va començar a escriure cançons per a altres artistes, un fet que és molt habitual amb les companyies multinacionals. "En aquella època escrivia molts temes, molts més dels que **La Pegatina** podia absorbir, i va coincidir que RTVE estava demanant cançons per al concurs anual d'*Eurovisió*. Vaig passar-ne unes quantes que tenia escrites, i "La venda" va acabar representant l'Estat espanyol a Israel l'any 2019 amb la veu i la interpretació del també català **Miki Núñez**."

En aquest sentit, **Salas** subratlla que molts cops li demanen que escrigui cançons pensant en un artista determinat mentre que altres vegades el treball de composició es fa de manera conjunta, com han suposat els darrers casos dels catalans **Mariona Escoda** i **Edu Esteve** o la valenciana **Samantha**, tots del segell Música Global. A més, el músic barceloní assegura que escriure per a tercers li completa molt la seva faceta compositiva. "Arriba un punt en què la meua veu em cansa. Hi ha cançons que penso que quedarien millor si les cantés una altra persona. M'agrada compondre i escoltar música molt variada, però la que puc afrontar és una de molt concreta", conclou sense embuts.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=eWEFU2c3tBI>
Dani Anglès i Víctor Arbelo

Dani Anglès i Víctor Arbelo Foto: Juan Miguel Morales

El maresmenc **Víctor Arbelo** (Canet de Mar, 1990) va començar a escriure cançons per a altres mentre desenvolupava el seu projecte en solitari com a cantautor. "Vaig conèixer altres músics i vaig veure que era possible compondre no només sol sinó amb altres persones. Vaig explorar noves idees que potser en solitari no sabia com treure", analitza. A **Arbelo**, que habitualment col·labora amb **Roger Argemí** i **Uri Plana**, li agrada fer de lletrista i *topliner* (creador de melodies) per a artistes emergents que tot just comencen. "Treballem amb molts cantants que volen desenvolupar un projecte però encara no tenen prou cançons ni saben del tot cap on enfocar-lo". Un bon exemple han estat alguns concursants d'*Eufòria* com ara **Pedro da Costa** o **Estela**, entre altres. Tot i això, altres vegades també ha ofert alguna cançó a algun artista quan ha cregut que era la persona ideal per interpretar-la, com en el cas de **Lau Gibert** amb el tema "Ni la moto".

El director de musicals i *coach* del programa de Tv3 *Eufòria*, **Daniel Anglès** (Barcelona, 1975), ajuda a "fer una segona capa" a les lletres que crea el seu company artístic i marit **Víctor Arbelo**. "M'apassiona el món de la rima i la mètrica. Em diverteix la part de donar estructura de cançó a una lletra", relata **Anglès** mentre explica que en català és una tasca complicada perquè hi ha molts menys monosíl·labs que en anglès. A més, destaca que fins ara la figura generalitzada d'interprets en català havia estat pràcticament inèdita. "En el món anglosaxó hi ha grans cantants que no han escrit mai cap tema. En canvi en la música en català això no passava, cosa que provoca que el nivell artístic del nostre país sigui bastant baix", argumenta.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=OFjLhASUmPc>

David Ros

David Ros Foto: Juan Miguel Morales

El cantant, lletrista i compositor **David Ros** (Badalona, 1992) va ser el concursant més jove del popular *talent show* de Telecinco *Operación Triunfo* quan hi va participar a la sisena edició l'any 2008, amb tan sols 16 anys. Després d'aquella experiència ha publicat dos treballs com a cantautor, *Ara* i *Estimant salvatge* (U98 Music, 2020 i 2022), i al mateix temps ha compost cançons per a altres artistes. "Sempre he tingut moltes cançons guardades al calaix, que sense la producció adequada no acabaven de sonar", reconeix. "Alguns dels temes que havia escrit per al meu disc, i que finalment no els hi vaig incloure, els vaig oferir a la **Beth** a través del segell U98 Music. I precisament "Que tremolin els arbres" va arribar a ser número u a Catalunya, explica orgullós. També a la finalista d'*Eufòria*, **Núria López**, li va compondre el primer senzill, "Al teu costat", una cançó que ja havia fet anteriorment i que va traduir de l'anglès al català per oferir-la a la garrotxina. A part, el badaloní també ha treballat com a autor de música electrònica per a l'editorial Clipper's.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=tIXT7Lt7D-w>

Alícia Rey

Alicia Rey Foto: Juan Miguel Morales

Alicia Rey (Terrassa, 1989) s'ha introduït en el món de la composició per a altres artistes des de fa relativament poc temps. La que va ser cantant i compositora de la banda terrassenca **Sense Sal** - que va fer la darrera gira i es va acomiadar dels escenaris l'any passat- explica que el punt d'inflexió per començar a escriure cançons per encàrrec va ser el projecte *Nadales de sofà* que va iniciar amb el també terrassenc **Janbu**. "Després de fer tantes cançons, em va escriure **Adrià Salas** i em va proposar de treballar junts per compondre alguns dels temes del debut per a la guanyadora de la primera temporada d'*Eufòria*, **Mariona Escoda**." En el seu cas, **Rey** no es va plantejar escriure directament cançons per a algú altre sinó que prefereix aportar la seva visió per ajudar un company de professió, i per això considera que quan escriu les seves cançons el procés és molt diferent. "Quan he de fer una cançó per a una altra artista, el primer sempre és parlar de com se sent i en quin moment està. En canvi quan escric cançons pròpies no penso conscientment sobre com m'ha anat el dia. És un procés molt més intern", afirma.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=jigocL3NA9A>

Roger Argemí

Roger Argemí Foto: Juan Miguel Morales

Roger Argemí (Igualada, 1999) diu que la seva vocació de compositor és anterior a la de fer d'intendent. Amb el suec Max Martin (**Brintey Spears, Backstreet Boys, Adele, Celine Dion**) com a gran referent, s'ha convertit en autor per a Sony Music Publishing, de manera que treballa en *soundcamps*, espais on els artistes s'ajunten amb diversos compositors i cadascun té un rol diferent com a lletrista, melodista o productor. A l'hora de compondre cançons per a altres considera que el més important és adaptar-se a l'estil i l'imaginari de l'artista, i reconeix que se sent còmode component a la rereguarda perquè pot desenvolupar les idees amb calma.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=MNe8CHNsTik>

Uri Plana

Uri Plana Foto: Juan Miguel Morales

El músic i periodista **Uri Plana** (Barcelona, 1991) és el cantant i compositor del trio barceloní **Siderland**, conegut sobretot per haver estat l'únic grup que cantava en català classificat per a la darrera edició del Benidorm Fest previ a *Eurovisió 2023*. A més de les seves cançons, també produeix i compon per a altres artistes. De manera habitual fa equip amb **Roger Argemí**, que treballa els arranjaments i programacions musicals, mentre que ell s'ocupa de la part més tècnica de les gravacions i les mescles. Tots dos coincideixen a dir que no es pot viure només de ser compositor: "Escrius cançons i al cap de nou mesos, si han funcionat, et comencen a arribar els drets d'autor, però fins aleshores tu havies treballat sense cobrar, un fet que és inversemblant per a qualsevol altre ofici", afirma. I afegeix que fins ara a l'escena catalana no havien calgut figures com la seva però que amb la irrupció d'*Eufòria* i de les músiques urbanes pot haver-hi un canvi els propers anys.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=OZTVYPehMZ8>

Nil Moliner

Nil Moliner Foto: Juan Miguel Morales

Tot i que no és gaire sabut, **Nil Moliner** (Sant Feliu de Llobregat, 1992) escriu cançons per a altres des d'abans d'iniciar el seu projecte en solitari, i actualment treballa per al segell multinacional Warner Chapell. Tot i que normalment envia propostes per al catàleg dels artistes que cerquen cançons, també ha participat en els *songcamps*, on s'ajunta cara a cara amb l'intèrpret. "Quan començo a treballar de zero amb el piano i la guitarra es crea un exercici de confiança, perquè moltes vegades els artistes es despullen emocionalment davant meu", confessa. Per a **Moliner**, escriure per a ell o per a altres són dos processos radicalment diferents: "Quan escric temes propis és un exercici de paciència, d'escoltar-me a mi mateix, però quan escric per a altra gent és un exercici molt bonic d'empatia per intentar entendre l'altre i saber com es vol explicar." Entre les seves composicions més populars destaca "Dile a los demás", per a **Dani Fernández**, o les cançons que va escriure per a **Miki Núñez** just quan acabava de sortir d'*OT*, com "Celebrate" o "Escriurem".

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=PoGFioJfQvY>

Àlex Pérez

Àlex Pérez Foto: Juan Miguel Morales

El jove cantautor i productor **Àlex Pérez** (Vidreres, 1998) es va voler introduir en la composició després d'haver començat el grau de Sonologia a l'Escola Superior de Música de Catalunya, tot i que el seu vessant creatiu va brollar per primera vegada arran de les trobades fortuïtes que li va brindar la vida. "Quan vaig fer les meves pràctiques de l'Esmuc a Medusa Studio vaig acabar d'entendre què significava produir música i, a més, també vaig conèixer **Miki Núñez**. Ell va ser realment el gran culpable que comencés a compondre per a altres. Li vaig ensenyar una cançó que havia fet i li va agradar molt, i a partir d'allà vam compondre diversos temes de manera conjunta", apunta el selvatà. De totes aquelles cançons inicials, **Pérez** destaca per damunt de les altres "No m'ho esperava", perquè assegura que conté una part d'ell mateix. En aquest context, el músic detalla que sempre prefereix escriure les cançons cara a cara amb l'artista destinatari: "Cal compondre les lletres i músiques amb molt d'afecte per tal que l'intèrpret se les senti seves. Fer cançons no és una fàbrica de xurros", vol deixar clar. A més, aclareix que escriure i compondre cançons per a altres és com "un partit de ping-pong en què tots dos juguem per guanyar junts". Finalment, afegeix que la producció discogràfica és una part més de la composició: "Si no la tens en compte, hi ha matisos que es poden acabar perdent".

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=3LEOkTgs3oo>